

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul IV. No. 159

Constanța, Duminică 28 Aprilie 1896

20 bani număr

ASILUL BAEȚILOR NOȘTRI

(Reproducere din N-rul 29 al „Gazetei Bucovinei“.)

Interesul, ce *publicul român* îi arată față de sublima întreprindere a unui asil pentru studenții români de la Cernăuți, ne face să nutrim cele mai mari speranțe, întru-cât privește posibilitatea înființării cât mai degrabă a acestuia.

Indivizii ca și popore, când se văd în fața pericolului nu au numai dreptul, ci și datoria de a se apăra. Pericolul de desnaționalizare însă, pentru orî și care popor cu aspirațiuni este complexul tuturor nevoilor de câte-ori copleșit pôte să fie în mijlocul neamurilor străine.

A nu înfrunța și a nu te desbăra de acest pericol, însemnă a-ți iscăli însuși sentința de mörte.

În situațiunea ce nouă românilor din Bucovina ni s'a creat, nimic mai imperios nu ni-se impune, decât, ca forțele de cari mai dispunem, să ni-le îndreptăm în contra dușmanului comun ce cu estirpare ne amenință.

Acum în preajma întemeierii gimnaziului ruteau în Cernăuți, pericolul de rutenizare a devenit atât de eminent, în cât păcat strigătoriu la cer ar fi, dacă noi Români nu ne-am strânge șirurile, nu ne-am da totă silința, ca să ne fortificăm pentru delăturarea acestui pericol.

Și în vederea acestora, nu ne este permis să uităm, că o muncă de uriaș avem de împlinit, și nu ne rămâne decât alternativa: sau că vom duce lucrarea aceasta a noastră la un bun sfârșit, sau ne prăpădim.

Dorința de a ne înființa un gimnaziu român la Cernăuți ni-se zădărnicește.

Ne-a mai rămas deocamdată una: înființarea unui asil pentru studenții noștri români.

Am fost tratat de mai multe ori în foia noastră cât de triste sunt pentru copilașii noștri școlari referințele sociale din capitala țării. Am adus chiar fapte concrete cât de mult sunt espuse aceste tinere mlădițe nu numai pericolului de a fi desbrăcate pe tot simțul de naționalitate, ci espuse sunt chiar și celei mai înspăimântătoare demoralizațiuni.

E trist în adevăr, că noi tocmal aici în vechia noastră patrie, al cărei timbru numai românesc ar trebui să fie și astăzi, siliți suntem să recurgem chiar și la mijloace cum sunt bună-oraș asilele.

Ștint este, că în asile străbat și se adăpostesc mai ales oameni, cari sau nu devenit impotenți în lupta cu amarurile vieții, sau cari nu mai pot suporta rezistență față de dușman, sau în fine aceia, cari siliți sunt să-și caute adăpostul dinaintea pericolelor cari îi urmăresc.

O dovadă din cele mai plastice pentru noi Români din Bucovina este chiar asilul acesta, care nu însemnează alt-ceva, decât caracterizarea unei stări anormale de lucruri, în cari se svârcolește și se mistue un întreg popor.

Recunoștem deci azi cu toții, că instituțiunile de acest fel sunt pentru noi chiar chestii de existență.

Nici într'un fel de luptă încă nu ne-am oboșit, și un popor de valoare și de trăinicia neamului nostru nici nu e permis să se obosească. Stăm însă în fața unui pericol, care este împins cu o putere diabolică în contra noastră, și în fața acestui pericol avem să decidem noi înșine: sau să-l înlăturăm, sau să ne îngrădim cu mijloacele de apărare.

Asilul nostru de băeți mână 'n mână cu internatul Dömnelor române din Bucovina, vor forma de sigur fortăreața în care munițiunea indispensabilă în lupta ce o purtăm va fi nu numai conservată, ci și în adevăr sporită.

Generațiunile întregi vor putea să iasă din aceste mărețe instituțiuni, cari alt colorit, altă direcție au să dea atât familiei și societății noastre, cât și vieții publice a patriei.

Nu mai atunci va putea să constate atât dușmanul, cât și poporul nostru că pentru Român nu poate să existe nici un felu de neam, de aci, fie aiurea, care cu succes să exercite asupra lui puterea de asimilare.

Astăzi însă trebuie să recunoștem, spre rușinea noastră, că puterea aceasta ne copleșește, ne perdem trup și sânge sub o influență și păcătoșă și nevoiașă

Mal înțelege ori și cine, că asimilat să fie un popor slăbit și lipsit de razele culturii și ale civilizațiunei; dar și aceeașă asimilare o poate exercita cu succes numai un popor cult și luminat și pentru care natura n'a fost meșteră în împărțirea darurilor sale.

Ce vedem însă la noi? Vedem petrecându-se lucruri, de care înșine ar trebui se ne rușinăm!

Istoria patriei noastre va vedea de sigur să înregistreze pe o pagină a sa, că neamul românesc din frumoasa Bucovina și-a uitat de sine și de datoriile sale și s'a lăsat să fie contopit și mistuit într'un popor, pe care ca oaspe l-a primit odată, și care în cele mai multe privințe îi este inferior.

Aceste stări de lucruri voesc azi să pună capăt conducătorii noștri firești prin înființarea de asile tocmal aici într'un centru, spre care gravitează cei mai mulți indivizi sătoși de cultură.

Aceste instituțiuni vor începe să introducă în viața noastră publică o eră nouă, care va șterge din istorie pata pusă până acum pe fața poporului român bucovinean.

Măreață și sublimă este ideea acesta, de ea trebuie să fim conduși astăzi la tot pasul de la o margine până la cealaltă a țării noastre.

Poate-se măcar admite astăzi gândul, ca cine-va să-și inchiză inima și să-și ascundă mâna aducătoare de jertfe pe un altar atât de sfânt, cum este înființarea asilului din cestiune?

Nu! Aceasta nu se poate!

În ferma credință, că toate păturile societății noastre vor înțelege și cu dragă inimă vor aprecia ideea mântuitoare a neamului nostru, salutăm din inimă, pe inițiatori și le dorim cel mai deplin succes în întreprinderea lor național-românească.

Ofertele sunt a se adresa d-lui Dr. A. Baroa Hurmuzaki, Cernăuți (Bucovina) strada Iosif S.

APELE DE MARE

(Urmare)

(Constanța)

Al 2-lea stabiliment tot pe costa S. V. la o distanță cam de un kilometru pe apă și 2 pe uscat, la viile orașului are o plajă mult mai strânsă ca cea din tăiu, deschisă către Est. Această plajă răspunde mai bine cerințelor igienice dar fundul în acest an a devenit pietros prin grămădire de pietre de curenții mării.

Ambele stabilimente sunt de scânduri așezate pe piloți cu cabine individuale pentru desbrăcare, având punți de trecere de la uscat și scări de scoborât în mare.

Locul unde se fac băile este indicat prin stâlpi de care sunt legate frînghiile care indică pentru acel ce nu știu să înnoțe că nu le este permis a trece de această barieră fără a fi în pericol; legăturile de frânghiile mai servă încă a se ține când valurile vin de lovesc corpul.

Pentru ca Constanța să devie oraș în adevăr balnear se impune oarecare cheltuieli și să se aleagă o plajă splendidă ceea ce nu li lipsește a fi în apropiere, mai cu osebire stabilimentele existente prin forța lucrurilor vor fi desființate cu facerea portului.

La o distanță ca 2 kilometre de oraș spre nord există o plajă foarte întinsă cu deposite enorme de nisip fără maluri, pe o întindere de cel puțin 5 kilometre, începând de la tăbăcăria română și până la Mamaia; iar de aci o coastă către nord care acopere această plajă dirijindu se în interioru mării cel puțin 10 kilometre; fundul este curat și numai nisip și adâncimea apei începe de la o distanță destul de depărtată de la mal, valurile nu sunt forți de și sunt destul de dese.

Am avut ocaziune să arăt această plajă confratelui D-r Neagoe și D-nia sa care a voiajat mult pe costele mediterane a găsit-o splendidă.

Aci comuna dacă ar cumpăra de la stat câte-va hectare strict necesare ar putea face un stabiliment definitiv pentru băi reci, calde și duși, și cutii plutitoare pentru copii, iar bancurile de nisip pentru facerea băilor uscate.

Ast-fel comuna ar avea un complect și frumos stabiliment care ar atrage nu numai pe români dar și

streinii din vecinătate, orașul ar prospera și câștiga mult după urma vizitatorilor

Legat acest stabiliment de oraș prin un mare parc și alce care s'ar putea face pe întinsa câmpie proprietate a orașului, suferinții ar avea aer pur, distracție și preumblare.

Pentru transporturi s'ar putea face ori tramvaiuri, ori prelungirea cu câte-va sute de metri a liniei ferate ce merge la târgu de vite sau ambele mijloce de o dată.

Balta care nu este de mare depărtată de cât cel mult 300 metri, și care are un fund nisipos, ar putea fi utilizată pentru petreceri; câte-va bărci acoperite cu pânză și perdele, spre a evita arșița soarelui, pe lângă plăcerea ce ar procura publicului, ar da cu prisos beneficiu la capitalul întreprins sau proprietarilor.

În jurul stabilimentului ca și al băii să se facă plantațiuni iar costa despre nord, Mamaia Gargalac, să se adăpostească cu facere de plantațiuni de către stat care e proprietar precum s'a făcut pe coasta Tusla—Mangalia.

În aceste condițiuni am putea avea mândria că, ca popor civilizat am știut să profităm de bunurile naturale și a avea în adevăr un stabiliment balnear maritim.

Valurile acestei plaje sunt aproape continue și să succed cu o regularitate de admirat venind mai mult de la N. E.; nu are forța valurilor de nord, deci și aci natura a aranjat ast-fel ca să intrunească toate condițiunile unei bune plaje.

Vântul de nord care vara suflă foarte rar prin coasta și plantațiunile ce s'ar face (Mamaia—Gargalac) va fi chiar nisimțitor.

V. Urma

Contra Mileniului Unguresc

La 23 curent s'a ținut în București un mare meeting de protestare contra Mileniului unguresc, organizat de studenții universitari.

O mulțime de lume s'a adunat în grădina Cismigiu, de unde manifestanții, cu drapelul mai multor societăți, două muzici militare și o bandă de lăutari, au pornit pe bulevardul Elisabeta și Calea Victoriei spre șosea. În tot parcursul muzicele au cântat **Deșteaptă-te Române**.

Când au trecut prin fața Palatului, manifestanții și au descoperit capetele și au strigat „Era” iar muzicele au intonat imnul regal.

La rondul al 2-lea de la șosea s'au ținut mai multe discursuri de ocazie contra sărbării meliniului și ungarilor, după care s'a votat prin aclamațiunile următoarea moțiune citită de studentul Cancicof:

„Cetățenii Capitalei, întruniți într'un mare și frumos meeting de protestare de către comitetul național studentesc, protestă contra blestematului milenar cu aceea indignare de care poate să fie cuprins numai acel popor frate ce și vede sângele și trupul uscându se în pușcărie pentru libertate, legalitate și dreptate.

Demască Europel, oaspete la Pesta că este găzduită de cel mai criminal popor.

Prin întrunirea lor cetățenii n'au votat de cât să-și arate indignarea de care mai mult ca ori-cine poporul românesc poate fi cuprins.”

Discursul de închiderea meetingului s'a ținut de studentul Spinean, după care s'a jucat hora Unirei, și adunarea s'a împrăștiat în liniște.

Protestul românilor, sârbilor și slovacilor în contra mileniului

„Tribuna” din Sibiu, publică protestul românilor, sârbilor și slovacilor în contra sârbărilor milenare.

După ce se face pe scurt isoria poporului maghiar de la invazia sa în Europa, după ce se enumără în rezumat suferințele și plângerile diferitelor naționalități de sub coroana sfântului Ștefan, iată cum termină protestul:

Protestăm că se inscenează o serbare contra căreia se ridică majoritatea preponderantă a locuitorilor Ungariei.

Protestăm în contra sârbărilor, prin care noi suntem înfăcișați ca popoare cucerite și subjgate.

Protestăm că și din contribuțiunile noastre se face pentru aceste sârbări o așa de enormă risipă.

Protestăm în contra sârbărilor milenare, inspirați fiind de cel mai mare patriotism.

Noi dorim să vedem iubita noastră patrie fericită și indestulată.

În împrejurările actuale însă, când majoritatea preponderantă a locuitorilor Ungariei se simte subjgați, patria noastră nu poate fi nici fericită nici indestulată.

Dacă near fi zlat să vedem Ungaria restituită pe bazele sale naturale, co-

responsabile stărilor istorice și etnografice, când egala îndreptățire a naționalităților ar fi realizată, când fiecare naționalitate și-ar ști sperată și asigurată individualitatea sa proprie, și când cu un cuvânt Ungaria n'ar fi patria unui singur popor, ci istorica și venerabila „Hungaria“ veche, atunci și noi prea bucuroși am sărbători existența de o mie de ani a statului hugar.

„Ast-fel însă cum se inscenează astăzi serbările așa numite milenare, noi nu vedem în ele de cât atentate nouă asupra existenței noastre naționale, spre amărirea subjugării noastre—și în contra unei atare serbări protestăm“.

PADURILE DOBROGEI

Studiu asupra sistemului de exploatare

de
PETRE GRIGORESCU
Silvicultor

(Urmare)

20

Am constatat de mult, dar repetăm și aici, că pe nicăieri în pădurile Dobrogei, nu avem masive cu vârste gradate ori întinderi suficiente cu esențe omogene.

Ast-fel fiind, cât trebuie să fie parchetul sau parchetele de marl, în crângul simplu și compus, adoptat pentru codrii locali, spre a conține tot felul de material lemnos necesar populației a două districte, mai înainte trei, de la mlaja pentru construirea coșurilor și legatul vitei, până la trunchiurile ce trebuie să-ți dea o cumpănă de puț, un ac sau matca de mără, sau de es un cin pentru trecerea unei jepsii prin piftuita deltă a Dunării? Cum vei găsi reunite, pe un singur loc de câte-va hectare, și alunul cu teiul pentru nucie și ostrețe, cereuri, cești, iabale, albiș, linguri, etc., etc., și cornul ori carpenul pentru măsele, mojdreanul ori frasinul sau ulmul pentru spițe ori butucii? *A deschide parchete multe, ori atât de mari, cât ar fi necesitate să survi la toate trebuințele, riscăm a avea un plus depreciable de lemne de foc sau altă categorie, pe când în parchetele ce ar veni mai târziu în exploatare, s'ar prăpădi arborii bătrâni de mult intrați în depericiune.*

În ambele aceste cazuri nu putem scăpa de acest inconvenient păgubitor.

Dar statul să dea numai cât trebuie, ni se va dice, și e treaba silvicultorilor să știe cât. Foarte bine, de sigur va ști odată, dar până în prezent, nu poate ști nici cum nici cât i s'ar cere, sau cât poate da, în fie-care an, chiar

pe lângă cea mai largă aproximație, din cauză că nu s'a făcut amenajamentul general al pădurii, ci cel mult, niște amenajamente sumare a porțiunilor scoase în vânzare, și dar, *fiind-că lipsește planul lor de exploatare, fără de care nu poate merge de cât pe di-buite. Resultatul exploatărei viitoare a celor 35 parchete anuale cu conținutul de 989 h. și 1319 m. p. alese din întregimea pădurilor, sperăm a ne da dreptate în opinia noastră ce emitem: că, de o cam dată, e imposibil a stabili materialește cumpăna cererii și ofertei, toc-mai din cauza enunțată mai sus, că lipsească masive suficiente cu populație omogenă și vârste gradate, și ast-fel fiind, nu putem eși din alternativa: sau satisfacem toate cererile de lemne de lucru ale locuitorilor punând în vânzare porțiuni pe atât de mari cât ar fi trebuințele de multiple, și atunci avem de sigur deprecierea restului materialului exploatat din parchet, sau nu le satisfacem, și atunci ne aflăm în fața unei dificultăți și mai mari.*

Va urma

INFORMATIUNI

În urma stăruinței d-lui Prefect Tache Quintescu, Ministerul instrucțiunii publice a hotărât a înființa un gimnaziu în Constanța cu începere de la 1 Septembrie a. c.

Locuitorii orașului și județului Constanța vor fi recunoscători d-lui Prefect Quintescu și actualului ministru al cultelor pentru această satisfacțiune atât de mult așteptată.

Abaltaeri la 26 curent s'a furat din bazonul unui pasager un ciorănic de aur pe când se dedea jos în gară din trenul ce a sosit la 1 și 40.

Până acum nu s'a putut descoperi pungășul. Poliția e tot-deauna slab reprezentată și puțin vigilentă în gara Constanța.

Martii 23 Aprilie curent neputându-se întruni numărul de membri ai Ligii prevăzută de statute, se va ținea o nouă întrunire la 5 Mai viitor în localul casinului comunal, când se vor alege delegați secțiunii pentru congresul de la 12 și 13 Maiu din București cu ori câți membri ar fi prezenți.

La 2 Maiu se va pune temelie clădirii școlii de la Tari-Verdi al cărei material de clădire și fondul necesar e gata, strâns în cătună, prin îngrijirea comitetului compus din d-nii Friderich Sept, Fr. Ritter, Heinrich Steigher Schlaps, Christian Maier, Gustaw Wolf și Lintz. Școala e după planul lit. B. dat de ministru, și va costa aproape 10,000 de lei.

Eată exemplul de imitat pentru multe comune din Dobrogea.

Cu toate decunziările din acest ziar avocatul Davidoglu din Tulcea continuă a stăpâni o grădiniță de zarzavaturi a statului situată în satul Tari-verdi păgubindu-l de o chirie anuală de 450 lei. Acesta e scandalos. Vom reveni în numărul viitor cu toate detaliile necesare.

Aflăm că locuitorii din desființata plasă a Istrului, Județul Tulcea, subscriu o petiție colectivă către d-l ministru al justiției pentru menținerea judecătorei Cogelak. Considerându-se mărimea plășei Babadagh, compusă din 25 comune, dintre care nu știm de va fi una mai mică de 400 contribuabili, și avându-se în vedere că mai nu este primar care să știe carte românească—cel mai vechiu din inșeși primarii orașului Babadagh abia știe iscăli numele cu litere românești—sperăm ca d-l ministru al justiției să fie seamă de aceste împrejurări deosebite ale Dobrogei, nelăsându-o pe mâna notarilor până și în cele judecătorești.

Vom reveni mai pe larg în numărul viitor.

Consiliul de igienă a luat o importantă hotărâre în privința transformării magazinelor în case de locuință și birouri.

Factul de la Leonida Baby s'a descoperit prin iscusița păgubașului care a organizat cu 20—30 compatrioți o campanie de investigații printre cei de bănuț. Planul a reușit 4 indivizi sunt arestați la poliție între cari și mărturisitorul care a luat din pradă 500 de lei, restituiți D-lui Baby.

Amănunte în viitor.

D-l Gh. Em. Lahovary, directorul jurnalului francez Independența Română se află în orașul nostru.

D. Prefect Quintescu se află în București pentru aducerea familiei d-sale.

Prețul cel mai mare al orzului, a fost zilele aceste 9 25 suta de kgr. predat bordo iar la obor 5.50 hectolitru.

Astăzi se celebrează la Biserica cathedrală căsătoria religioasă a domnului Sub-Locotenent Constantin Frim cu gentila d-șora Eugenia Teodorescu.

Felicitările noastre tinerei perechi.

AVIS THEATRAL

În orașul nostru a sosit o trupă de operetă compusă din 16 persoane din București.

Operetele ce se vor juca:

M-selle Nitouche, Voevodul Țiganilor, Madam Cartouche, Mascota, Gentiloni de moda nouă, Fata Aerului, Păunașul Codrilor.

Un afiș special va anunța prima reprezentație care va avea loc Martii 30 curent la Kursal.

Ștefan H. Macry

Avecat

Licențiat în drept și fost Magistat la Tribunalul Braila stabilindu-se în orașul Constanța strada Romană casele D-lui Pavel Stoen sau lângă Fotografia D-lui Degen să însărcinează cu afacerea proceselor civile și corecționale înaintea tuturor Instanțelor din Dobrogea și din Țară, asemenea cu ori-ce act ne notariat, și cu împrumuturi la creditele urbane și Rurale din București.

Oreie de consultațiune de la 7-10 a. m. și de la 3-6 p. m.

ANUNCIU

Moră universală de casă, brevetată și premiată la mai multe expozițiuni.

Construită după principiu morilor de apă în diferite mărimi, se pune în acțiune prin mână, manej, sau ori-ce motor. Are un mers ușor și o durabilitate extra-ordinară practicabilă la ori și ce gospodărie, ocupând foarte puțin spațiu.

Prețul foarte avantajos în comparație cu foloșele ce aduce.

Această moră se poate vedea funcționând în toate zilele la Fabrica de Bere Iulius Gruber.

Asemenea se poate vedea, funcționând și o mașină de tocat pae, construcțiunea cea mai nouă și perfecționată.

Restaurantul Capato bine cunoscut publicului local și atât de apreciat de toți vizitatorii băilor de mare, s'a mutat în localul și grădina după strada Ovidiu, în apropiere de piața centrală Independenței. Grădina are acces direct la halta Thetis, iar pavilionul dominază într-întregă priveliște a semicercului portului.

Restaurantul și Grădina 10 Maiu vor fi din nou aranjate

Bucătărie Franceză

Sub conducerea d-lui Step. Maieștru de bucatarie

LEGATORIE DE CĂRȚI

Subscrisul aduc la cunoștința onor. publică că am înființat pe lângă atelierul meu de tipografie și un atelier de legătorie special, angajându-mă a legă:

Cărți, reviste, note de pian, a încadra rame și în fine tot ce atinge de această branșă

D. Nicolaescu.

„UNIREA“

Societate generală de Asigurare Mutuală DIN BUCUREȘTI

Autorizată prin înaltul Decret Domnesc sub No. 1536 după decisiunea consiliului de miniștri de la 27 Iunie 1877. *Monitorul oficial* No. 160 din 6 (28) Iulie

Această societate de proprietate asigură contra incendiului, imobile, fie construite de zid, paiantă sau gard, fie acoperișul lor cu tinichea, olane, șindriță, trestie etc. Plata asigurării e cu mult mai scăzută, aproape pe jumătate de cât celelalte societăți cari fac o speculă din premiile asigurărilor.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului: Mobile, Mărfuri, Produse, Pae și Nutrețuri în Ștre, Stogur, clăi pe câmp liber și în magazii

Societatea „Unirea“ mai face asigurări asupra „Vieții“ în toate combinațiunile uzitate și anume:

a). Asociațiuni mutuale de supra-veșuire,
b). Asociațiuni mutuale cu produs minimal garantat și cu participare de 85 la sută.

c). Contra-asigurări cu 8 la sută dobândă și fără dăbândă.

d). Capitaluri fixe în cas de deces cu beneficiul etății.

e). Asigurări temporale și

f). Rente viagere în diferite combinațiuni.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de „Grindină“, precum și contra riscurilor de transport pe fluviu, mări și corpuri din vase, toate aceste asigurări „Unirea“ le face cu precieri reduse.

Informațiuni și prospecte se dau în București la Direcțiunea generală strada Domnei No. 2, iar în districte la agențiile respective din orașe.

Direcțiunea generală

Societății de asigurare „Unirea“ mutuală

LIBRARIA ȘI TIPOGRAFIA

„ROMANA“

44 — Piața Independenței — 46

DIMITRIE NICOLAESCU
CONSTANȚA

44 — Piața Independenței — 46

LIBRARIA

Asortată cu toate articolele de librărie; precum:
Papeterie cărți școlastice și de științe, diferite Romane în limba

ROMÂNĂ ȘI FRANCESĂ

Albume pentru fotografii, poezii și port-notițe de piele fină.

Mare colecțiune de tablouri, cornize de lemn sculptate și aurite pentru fotografii și tablouri.

JUCĂRII ȘI PĂPUȘI PENTRU COPII

Parfumerie și săpunuri, Note pentru Piano din țară și strainatate.

TIPOGRAFIA

Fiind asortată cu diferite litere tăetura cea mai modernă poate efectua ori-ce lucrări precum:

Cărți, Ziare, Afize, Registre, Adrese, Circulări, etichete. Cărți de vizită de logodnă, bilete de nuntă și de doziu.

Deposit de tot felul de imprimate și registre necesare Domnilor perceptori, Onor. primari, Epitropiilor de biserică.

LEGĂTORIE DE CĂRȚI

Efectuarea prompt și precurile cât se poate de moderate